

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱՎՏՈԱՊԱՐՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ
ԲՅՈՒՐՈ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի նախագահ

Ներսես Երիցյան

Հաստատման որոշման համարը և
ամսաթիվը՝ 23-Լ, 26/07/2022
Իրավական ակտի կոդը՝ RG 55-17

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՐՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈ
**ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԴԻԴԻՏԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԱՐԳ**

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐՈՆԱԿԱՆԱԿԱՐԱԳՈՒՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐ	RG 55-17	Էջ 2 / 9
	Ներքին առողիտի գործունեության աշխատակարգ	Խմբագրություն: 2 26 հունիս 2022 թ.

ԲԱԺԻՆ 1. ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԱՌԱՐԿԱՆ

- Սույն կանոնների նպատակն է Բյուրոյում ներքին առողիտի իրականացման գործընթացի հստակ կանոնակարգման միջոցով Բյուրոյի համար հավելյալ արժեքի ստեղծման և Բյուրոյի գործառնությունների կատարելագործման ապահովումը:
- Սույն կանոններով կարգավորվում են Բյուրոյում ներքին առողիտի իրականացման գործընթացը, ներքին առողիտորի փոխհարաբերությունները Բյուրոյի խորհրդի, ղեկավարների և աշխատակիցների հետ, ներքին առողիտորի հաշվետվությունների կազմման, դրանք քննարկելու և Բյուրոյի խորհրդին ներկայացնելու կարգն ու ժամկետները:

ԲԱԺԻՆ 2. ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԵՎ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿԸ

- Սույն կանոնվ սահմանված պահանջները կիրառվում են Բյուրոյի ներքին առողիտորի կողմից:
- Սույն կանոնվ սահմանված պահանջները տարածվում են Բյուրոյի ղեկավարների և աշխատակիցների վրա:

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՌՆՎԱՌ ՓԱՍՏԱՁՂԹԵՐ

- ISO 9001:2008,

ԲԱԺԻՆ 4. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

- Սույն կանոնում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն ու հապավումներն ունեն հետևյալ նշանակությունը.
 - «**Բյուրո»՝ Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրո,**
 - «**Կենտրոնական բանկ»՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ,**
 - «**ԱՊԴԱ»՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն,**
 - «**Ներքին առողիտ»՝ Բյուրոյի ներքին առողիտոր, որն իր իրավասություններն իրականացնելիս Բյուրոյի գործադիր մարմնից անկախ աշխատակից է, հաշվետու է Բյուրոյի խորհրդին, գործում է նրա անմիջական հսկողության ներքո, իսկ վարչական առումով հաշվետու է Բյուրոյի գործադիր տնօրենին,**
 - «**Սպուտումներ»՝ ներքին առողիտորի կողմից իրականացվող ծրագրային և (կամ) արտածրագրային ստուգումներ և դիտարկումներ,**
 - «**Գործառնություններ»՝ ներքին առողիտի կողմից սույն կանոնվ նախատեսված գործողությունների իրականացում:**
- (ուժը կորցրել է Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի խորհրդի 26/07/2022թ թիվ ---L որոշմամբ)

ԲԱԺԻՆ 5. ՀՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 6. ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- Ներքին առողիտի նպատակն է օժանդակել Բյուրոյի խորհրդին և գործադիր տնօրենին՝ արդյունավետորեն իրականացնելու ՀՀ օրենքներով և իրավական այլ

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌՈՒՊՈՎԱԿԱՐՈՂՆԵՐԻ ՔՅՈՒԹ	RG 55-17	Էջ 3 / 9
	Ներքին առողիտի գործունեության աշխատակարգ	Խմբագրություն: 2 26 հունիսի 2022 թ.

ակտերով, Բյուլոյի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Բյուլոյի խորհրդի կողմից հաստատված իրավական ակտերով իրենց վերապահված իրավասությունները, մասնավորապես՝

1) նրանց տրամադրելով օբյեկտիվ տեղեկատվություն, վերլուծություններ և առաջարկություններ Բյուլոյի ներքին հսկողության համակարգի, ինչպես նաև գործող օրենսդրության, Կենտրոնական բանկի իրավական ակտերի և Բյուլոյի ներքին ակտերի պահանջներին Բյուլոյի գործունեության համապատասխանության վերաբերյալ,

2) կիրառելով համակարգված և հետևողական մոտեցումներ ռիսկերի և կորպորատիվ կառավարման գործընթացների արդյունավետության գնահատման ուղղությամբ,

3) գնահատելով Բյուլոյի գործունեության հետ կապված ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և համարժեք կառավարելու Բյուլոյի հնարավորությունը,

7. Ներքին առողիտի իրավասություններին վերաբերող հարցերը չեն կարող փոխանցվել Բյուլոյի կառավարման մարմինների կամ այլ անձանց լուծմանը:

8. Ներքին առողիտը նշանակվում և ազատվում է պաշտոնից Բյուլոյի խորհրդի կողմից:

9. Ներքին առողիտն ներկայացվող պահանջները կարգավորվում են Բյուլոյի կանոնադրությամբ և Ներքին առողիտի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրով: Բյուլոյի անունից Ներքին առողիտի հետ աշխատանքային պայմանագիրը կնքում է Բյուլոյի գործադիր տնօրենը:

10. Ներքին առողիտի վարձատրության չափը սահմանվում է Բյուլոյի խորհրդի որոշմամբ և ամրագրվում է նրա աշխատանքային պայմանագրում:

11. Ներքին առողիտին արգելվում է մասնակցել Բյուլոյի գործունեությանը վերաբերվող որոշումների ընդունմանը (օրինակ՝ ստորագրել կամ նշագրել հաշվապահական և այլ ընթացիկ փաստաթղթեր), ինչպես նաև իր վրա վերցնել այլ պարտականություններ, որոնք կապված չեն առողիտորական գործունեության հետ:

12. Ներքին առողիտի գործունեությունը ստուգվում է բացառապես Բյուլոյի խորհրդի, Բյուլոյի անկախ առողիտն իրականացնող անձի և (կամ) Կենտրոնական բանկի կողմից:

ԳԼՈՒԽ 2. ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԴԻՄԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՌԱՋՈՒՆՆԵՐ

13. Ներքին առողիտի խնդիրներն են՝

1) Բյուլոյի ընթացիկ գործունեության և ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը,

2) Բյուլոյի գործադիր մարմնի կողմից

ա. օրենքների, այլ իրավական ակտերի պահպանման,

բ. Բյուլոյի ներքին իրավական ակտերի պահանջների պահպանման,

գ. Բյուլոյի խորհրդի կամ գործադիր տնօրենի կողմից տրված հանձնարարականների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը:

14. Բյուլոյի ներքին առողիտը սույն կանոնվ նախատեսված իր խնդիրների իրականացման համար իրականացնում է հետևյալ գործառնությունները՝

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐՈՆԱՊԱՐՈՒՍԻ ՔՐԵՇՆԱԳՐԻ	RG 55-17	Էջ 4 / 9 Խմբագրություն: 2 26 հունիսի 2022 թ.
Ներքին առողջական գործունեության աշխատակարգ		

- 1) կազմում և Բյուլոյի խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում ներքին առողջական ծրագիրը,
- 2) իրականացնում է ստուգումներ և դիտարկումներ՝ ինչպես տարեկան ծրագրով նախատեսված, այնպես էլ արտածրագրային,
- 3) կազմում և ներկայացնում է Բյուլոյի կանոնադրությամբ նախատեսված հաշվետվություններ,
- 4) իրականացնում է հետևողական ծրագրություններ:

ԳԼՈՒԽ 3. ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԴԻՇԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

15. Ներքին առողջական կողմից իրականացվող Գործառնությունների նվազագույն ծավալը սահմանվում է Բյուլոյի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին առողջական ծրագրով:

16. Ցուրաքանչյուր տարի ներքին առողջական ծրագրությունը կազմում է հաջորդ տարվա ներքին առողջական ծրագիրը և մինչև դեկտեմբերի 10-ը ներկայացնում Բյուլոյի գործադիր տնօրենի քննարկմանը: Գործադիր տնօրենի հետ համաձայնեցված կամ անհամաձայնությունների վերաբերյալ գործադիր տնօրենի նշումով ներքին առողջական ծրագիրը ներքին առողջական կողմից ներկայացվում է Բյուլոյի խորհրդի առաջիկա նիստին՝ հաստատման համար:

17. Ներքին առողջական ծրագրությունը առնվազն ներառվում են՝

1) այն ոլորտները, որտեղ պետք է իրականացվի առողջական ստուգում և դիտարկում, դրանց իրականացման ժամկետները և առողջական ստուգման և դիտարկման խնդիրների նկարագրությունը.

2) առողջական ստուգման և դիտարկման արդյունքում առաջարկությունների և եզրակացությունների ներկայացման իրավասությունը.

3) սեփական նախաձեռնությամբ ստուգումներ և դիտարկումներ անցկացնելու իրավասությունը:

18. Ներքին առողջական ծրագրի մշակման ժամանակ հաշվի են առնվազն

1) ընթացիկ տարվա ընթացքում իրականացված Գործառնություններով բացահայտված խնդիրները,

2) Բյուլոյի անկախ առողջական իրականացնող անձի, Կենտրոնական բանկի վերստուգող խմբի կողմից բացահայտված խնդիրները,

3) Բյուլոյի անդամներից, գործընկերներից, աշխատակիցներից և ցանկացած այլ մարմիններից ստացված դիմում-բողոքները,

4) Բուրոյի այլ աշխատակիցներից ստացված առաջարկությունները,

5) հետևողական ծրագրությունները:

19. Ներքին առողջական ծրագրությունը կազմելիս ներքին առողջական կողմից կատարվում է առողջական դիտարկման քնագավառների ընտրություն ըստ իր գործադիր տնօրենի և խորհրդի կողմից առաջարկած առաջնահերթությունների:

ԳԼՈՒԽ 4. ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

20. Ներքին առողջական կողմից Բյուլոյում իրականացվող ստուգումները ներառում են ծրագրային և (կամ) արտածրագրային ստուգումներն ու դիտարկումները:

21. Ծրագրային ստուգումները ներքին առողջական կողմից իրականացվում են

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌՈՒՊԱԴՐՈՎԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԲՅՈՒՋԵ	RG 55-17	Էջ 5 / 9
	Ներքին առողջիտի գործունեության աշխատակարգ	Խմբագրություն: 2 26 հունիսի 2022 թ.

տարեկան ծրագրով սահմանված բնագավառներում, ժամկետներում և դրանցում նկարագրված խնդիրների ներքո:

21.1. Արտածրագրային ստուգումներն ու դիտարկումներն իրականացվում են՝

- 1) Բյուրոյի խորհրդի որոշմամբ,
- 2) Բյուրոյի խորհրդի նախագահի հանձնարարությամբ կամ ներքին առողջիտի նախաձեռնությամբ,

3) Բյուրոյի գործադիր տնօրենի նախաձեռնությամբ՝ ներքին առողջիտի որոշմամբ: Ընդ որում եթե նման նախաձեռնությունը կարող է խոչընդոտել ներքին առողջիտի տարեկան աշխատանքային ծրագրով նախատեսված գործառնությունների կատարմանը, ապա ստուգումներն իրականացվում են խորհրդի որոշմամբ կամ խորհրդի նախագահի գրավոր համաձայնությամբ:

22. Ստուգումները Բյուրոյում իրականացվում են՝

- 1) փաստացի ստուգումների անցկացման միջոցով,
- 2) ներկայացված հաշվետվյունների վերլուծության, ինչպես նաև ներկայացված փաստաթղթերի և տեղեկատվության դիտարկման միջոցով:

23. Փաստացի ստուգման գործընթացը ներառում է հետևյալ հաջորդական փուլերը՝

- 1) ստուգման պլանավորում,
- 2) ստուգման իրականացում,
- 3) ստուգման արդյունքների ամփոփում:

24. Ստուգման պլանավորումը ներառում է հետևյալ միջոցառումները՝

- 1) ուսումնասիրվում են ստուգվող ոլորտը, ստուգվող ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերը,

2) իրականացվում է ստուգվող գործառույթի վերաբերյալ ներքին առողջիտի տրամադրության տակ գտնվող տեղեկատվության ուսումնասիրություն (նախորդ ստուգումների ընթացքում արձանագրված խնդիրները, դրանց վերացման համար մշակված միջոցառումների պլանները և դրանց փաստացի կատարման արդյունքները, անկախ առողջիտն իրականացրած անձի, Կենտրոնական բանկի վերատուգող խմբի կողմից բացահայտված խնդիրները, Բյուրոյի անդամներից, գործընկերներից, աշխատակիցներից և ցանկացած այլ մարմիններից ստացված դիմում-բողոքները, այլ աշխատակիցների կողմից ստացված առաջարկությունները, ինչպես նաև հետատուգումների արդյունքները),

3) որոշվում են ստուգվող ոլորտին բնորոշ ռիսկերը և դրանցով պայմանավորված ստուգման մեթոդները,

4) արտածրագրային ստուգումների դեպքում պլանավորվում են ստուգման իրականացման համար անհրաժեշտ ժամկետները,

25. Ստուգումներն իրականացվում են ընտրանքային կամ համատարած մեթոդով:

26. Բյուրոյում բոլոր ստուգումներն իրականացվում են ընտրանքային մեթոդով՝ բացառությամբ սույն կանոնների 28-րդ կետով նախատեսված դեպքերի: Ստուգման յուրաքանչյուր բնագավառի հետ կապված ընտրանքային մեթոդների կիրառման կառուցակարգերը և առանձնահատկությունները, ընտրանքի նվազույն շեմերը սահմանված են սույն կանոններով:

27. Առողջիտի կողմից ստուգման ընթացքում կարող է որոշվել առանձին

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌՈՒՊԱԴՐԱՎԱՐՈՂՆԵՐԻ ՔՅՈՒԹ	RG 55-17	Էջ 6 / 9
	Ներքին առողջական գործունեության աշխատակարգ	Խմբագրություն: 2 26 հունիսի 2022 թ.

գործառնությունների հետ կապված սույն կանոնով սահմանված ընտրանքի նվազագույն շեմից ավելի բարձր չափ և ընտրանք:

28. Համատարած մեթոդով ստուգումներ Բյուլոյում իրականացվում են հետևյալ դեպքերում

- 1) խորհրդի և (կամ) խորհրդի նախագահի որոշմամբ սահմանված դեպքերում,
- 2) գործադիր տնօրենի առաջարկության հիման վրա,
- 3) այն դեպքում, եթե ընտրանքային մեթոդով ստուգման ժամանակ ի հայտ են գալիս հափշտակության, վատնման, չարաշահումների փաստեր: Նման փաստեր ի հայտ գալու դեպքում իրականացվում է տվյալ փաստին (փաստերին) առնչվող բոլոր փաստաթղթերի և նյութերի համատարած ստուգում:

29. Ընդունված մեթոդով ստուգումների իրականացման ժամանակ ըստ ստուգման բնագավառների ընդունված նվազագույն չափը կազմում է՝

1) անկանխիկ դրամական միջոցների և ներդրումների դեպքում գումարի 100 տոկոս:

2) դեբիտորական պարտավորությունների, կանխավճարների, առհաշիվ տրված գումարների և այլ ակտիվների գծով՝

ա. խոշոր՝ 1,000,000 Հայաստանի Հանրապետության դրամ և ավելի գումարներ՝ գումարի 100 տոկոս,

բ. մինչև 1,000,000 Հայաստանի Հանրապետության դրամի չափով գումարներ՝ գումարի 30 տոկոս,

գ. առհաշիվ տրված գումարներ՝ գումարի 50 տոկոս,

դ. այլ ակտիվների գծով՝ գումարի 50 տոկոս,

3) Հիմնական միջոցների, արագամաշ առարկաների կապիտալ ներդրումների հաշվապահական ձևակերպումների գծով՝ ստուգվող ժամանակաշրջանում ձեռք բերված հիմնական միջոցների և արագամաշ առարկաների, ինչպես նաև կատարված կապիտալ ներդրումների փաստաթղթային ստուգում (հիմնական միջոցների, արագամաշ առարկաների ձեռք բերումների, դուրսգրումների և օտարումների հիմնավորվածության, մաշվածության հաշվարկի, ընդունված որոշումների իրավասությունների, ներքին իրավական ակտերի համապատասխանության ստուգում՝ ստուգվող ժամանակահատվածում կատարված նման գործարքների ընդհանուր արժեքի 30 տոկոս :

4) Կրեդիտորական պարտավորությունների գծով՝

ա. խոշոր՝ 1,000,000 Հայաստանի Հանրապետության դրամ և ավելի գումարներ՝ գումարի 100 տոկոս,

բ. մինչև 1,000,000 Հայաստանի Հանրապետության դրամի չափով գումարներ՝ գումարի 30 տոկոս,

5) Եկամտային և ծախսային հաշիվներով ձևակերպումների գծով՝

ա. անդամավճարների և երաշխավորման ֆոնդի գծով՝ ստացված գումարներ՝ գումարի 100 տոկոս,

բ. երաշխավորման ֆոնդի հաշվին կատարված հատուցումներ և «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 23-

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՎԱՐՈՂ ԲՅՈՒՋԵ	RG 55-17	Էջ 7 / 9 Խմբագրություն: 2 26 հունիսի 2022 թ.
Ներքին առողջիտի գործունեության աշխատակարգ		

րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված բժշկական օգնության հետ կապված ծախսերի վճարման հետ կապված ծախսեր՝ գումարի 100 տոկոս,

գ. գործառնական, վարչական և կապիտալ ներդրումների գծով ծախսեր՝ գումարի 100 տոկոս:

6) հետհաշվեկշռային և ծանուցման հաշիվներում հաշվառվող հոդվածների գծով

ա. Երաշխավորման ֆոնդի հաշվին Բյուջեյի կողմից վճարված հատուցումներով պայմանավորված հետադարձ պահանջի (սուբրոգացիայի) իրավունքով ստացման ենթակա գումարներ՝ արտահաշվեկշռում հաշվառված քանակի 100 տոկոս,

բ. այլ հոդվածների գծով՝ քանակի 10 տոկոս:

ԳԼՈՒԽ 5. ԳՈՐԾԱՌԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄՈՒՄԸ, ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ, ՀԵՏԱՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

30. Ներքին առողջիտը իր կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքների հիման վրա կազմում է հաշվետվություններ:

31. Ստուգվող ոլորտի կամ գործնթացի պատասխանատուն իրավունք ունի ներկայացնել հաշվետվության վերաբերյալ իր առարկություններն ու դիտողությունները:

32. Ստուգման հաշվետվությունները կազմվում և քննարկվում են հետևյալ կարգով՝

1) Ներքին առողջիտը հաշվետվությունը եռամսյակը մեկ անգամ Բյուջեյի կանոնադրությամբ նախատեսված ժամկետում ներկայացնում է Բյուջեյի խորհրդի քննարկմանը (պատճենը՝ գործադիր տնօրենին): Հաշվետվությունը Բյուջեյի կանոնադրությամբ նախատեսված տեղեկություններից բացի ներառում է նաև հաշվետվությամբ ներկայացված առաջարկությունների իրագործմանն ուղղված միջոցառումների ժամկետները՝ համաձայնեցված Բյուջեյի գործադիր տնօրենի հետ, ինչպես նաև ստուգումների (այդ թվում Բյուջեյի անկախ առողջիտն իրականացնող անձի, Կենտրոնական բանկի և լիազոր այլ մարմինների կողմից իրականացված) արդյունքում տրված հանձնարականների կատարման արդյունքների մասին տեղեկատվություն:

33. Բյուջեյի խորհուրդը քննարկում է հաշվետվությունը և հաստատում է այն՝ ներառյալ հաշվետվությամբ ներկայացված առաջարկությունների իրագործմանն ուղղված միջոցառումների ժամկետները՝ անհրաժեշտության դեպքում կատարելով իր փոփոխությունները և լրացումները: Ստուգվող ոլորտի պատասխանատու անձը կամ անձինք կարող են իրավիրվել հաշվետվությունների քննարկմանը: Եթե ստուգվող ոլորտի պատասխանատու անձը կամ անձինք չեն ներկայացրել հաշվետվության վերաբերյալ առարկություններ ու դիտողություններ, ապա հաշվետվության քննարկման ժամանակ բանակոր ներկայացված առարկություններն ու դիտողությունները չեն ընդունվում: Եթե բացահայտվել են ներքին առողջիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ապա ներքին առողջիտը անմիջապես այդ մասին հայտնում է Բյուջեյի խորհրդի նախագահին և առավելագույնը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հաշվետվություն է ներկայացնում Բյուջեյի խորհրդին (պատճենն ուղարկում գործադիր տնօրենին):

34. Սույն կանոնի իմաստով էական են համարվում հետևյալ խախտումները՝

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌՈՒՊԱԴՐՈՎԱԳՐՈՒՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵ	RG 55-17	Էջ 8 / 9
	Ներքին առողիտի գործունեության աշխատակարգ	Խմբագրություն: 2 26 հունիս 2022 թ.

1) Բյուլոյի դեկավարները Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված ժամկետում չեն կատարել խախտումները վերացնելու մասին Կենտրոնական բանկի հանձնարարականը կամ անտեսել են Կենտրոնական բանկի նախազգուշացումը,

2) Բյուլոյի դեկավարների և (կամ) աշխատակիցների կողմից Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և (կամ) Բյուլոյի ներքին իրավական ակտերի պահանջների, որոշումների խախտումները, որոնք հետևանք են նրանց կողմից իրենց ծառայողական պարտականությունների նկատմամբ անազնիվ և անբարեխիղճ վերաբերմունի դրսորման, և (կամ), որոնք ազդել կամ կարող են էապես ազդել Բյուլոյի հաշվետվությունների արժանահատության և (կամ) գործարար համբավի վրա,

3) Բյուլոյի դեկավարները և (կամ) աշխատակիցներն իրենց գործունեության ընթացքում կատարել են անձնական շահերից բխող այնպիսի գործողություններ, որոնք հակասում են Բյուլոյի, դրա անդամների, ԱՊԴԱ համակարգի այլ մասնակիցների կամ Բյուլոյի կոնտրագենտների շահերին

4) Բյուլոյի դեկավարները պաշտոնավարման ընթացքում վարել են անհիմն և Բյուլոյի, դրա անդամների, ԱՊԴԱ համակարգի այլ մասնակիցների կամ Բյուլոյի կոնտրագենտների շահերը վտանգող գործունեություն:

34.1. Ներքին առողիտի կողմից իրականացվող հետստուգումների գործընթացի շրջանակում պատասխանատու կատարողները գործադիր տնօրենին և ներքին առողիտին տեղեկատվություն են ներկայացնում խախտումների և թերությունների վերացման ուղղությամբ առաջարկված միջոցառումների իրականացման վերաբերյալ:

ԳԼՈՒԽ 6. (ուժը կորցրել է Հայաստանի Ավոտապահովագրողների Բյուլոյի խորհրդի 26/07/2022թ թիվ ---Լ որոշմամբ)

35. (ուժը կորցրել է Հայաստանի Ավոտապահովագրողների Բյուլոյի խորհրդի 26/07/2022թ թիվ ---Լ որոշմամբ)

36. (ուժը կորցրել է Հայաստանի Ավոտապահովագրողների Բյուլոյի խորհրդի 26/07/2022թ թիվ ---Լ որոշմամբ)

37. (ուժը կորցրել է Հայաստանի Ավոտապահովագրողների Բյուլոյի խորհրդի 26/07/2022թ թիվ ---Լ որոշմամբ)

ԳԼՈՒԽ 7. ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԴԻՇԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲՅՈՒՋԵ ԱՅԼ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ՀԵՏ

38. Ներքին առողիտը, անհրաժեշտությունից ելնելով, իր աշխատանքային պարտականությունների կատարման ընթացքում իրավունք ունի՝

1) խորհրդից, խորհրդի նախագահից, գործադիր տնօրենից, դեկավարներից և իրավասու աշխատակիցներից պահանջել և, նշելով խելամիտ ժամկետներ, ստանալ ստուգման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը,

2) մշտապես օգտվել Բյուլոյում օգտագործվող համակարգային ծրագրերից:

39. Բյուլոյի աշխատակիցները ներքին առողիտի պահանջով պարտավոր են.

1) տրամադրել անհրաժեշտ փաստաթղթեր ստուգման ոլորտների վերաբերյալ,

2) ներկայացնել բանավոր և (կամ) գրավոր պարզաբանումներ, բացատրություններ ստուգման ոլորտների վերաբերյալ,

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌՈՒՊԱՅԻՆՎԱՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒԴ	RG 55-17	Էջ 9 / 9
	Ներքին առողիտի գործունեության աշխատակարգ	Խմբագրություն: 2 26 հունիսի 2022 թ.

3) կատարել իրենց իրավասություններից բխող ներքին առողիտի բոլոր օրինական պահանջները:

40. Ստուգվող ոլորտի պատասխանատու անձը պատասխանատվություն է կրում ներկայացված տեղեկատվության արժանահավատության համար:

41. Ներքին առողիտը կարող է կնքել Բյուրոյի առանձին ծառայողական տարածքները, տեխնիկական միջոցները կամ գրասենյակային կահույքի առանձին բաժինները՝ դրանցում պահվող փաստաթղթերի, և այլ արժեքների հաշվառումը, ստուգումը և գույքագրումը կազմակերպելու համար, եթե այլ կերպ հնարավոր չէ ապահովել դրանցում պահվող փաստաթղթերի և այլ արժեքների ստուգումը, հաշվառումը կամ գույքագրումը:

42. Սույն կանոնով նախատեսված պարտականությունները ստուգվող ոլորտի պատասխանատու անձանց կողմից չկատարելը, ոչ պատշաճ կատարելը, այդ թվում ուշացնելը, ինչպես նաև կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկատվություններ տրամադրելը, ինչպես նաև ներքին առողիտի աշխատանքային պարտականությունների կատարման ընթացքին անհարկի միջամտելը համարվում է ստուգման խոչընդոտում:

43. Յուրաքանչյուր խոչընդոտման դեպք ենթակա է արձանագրման:

44. Բյուրոյի գործադիր տնօրենը չպետք է սահմանափակի ներքին առողիտի ծրագրով հաստատված և արտածրագրային ստուգումների շրջանակները, խորությունը և ներքին առողիտի վրա դրված պարտականությունների կատարումը:

45. Ներքին առողիտին հասանելի են բոլոր հաշվապահական և այլ փաստաթղթերը: Ներքին առողիտը իրավունք ունի ստուգել ակտիվների, հետհաշվեկշռային հոդվածների փաստացի առկայությունը և վիճակը, բանավոր և (կամ) գրավոր պարզաբանումներ պահանջել ստուգվող ոլորտի պատասխանատու աշխատակիցներից:

46. Ներքին առողիտի կողմից իրականացվող ստուգումները չպետք է խաթարեն Բյուրոյի բնականոն գործունեությունը: